

New Age

(vervolg)

Studie door Drs. G.A. Van Veelen

Een spirituele beweging haaks op het Christendom

De 'New Age beweging' is de verzamelnaam voor een losse beweging van individuen, groepen en organisaties', die zich oriënteren op Oosterse godsdiensten, maar ook op Europees en Aziatisch heidendom en goedkoop bijgeloof. Wat de New Age tot een beweging maakt, is de gemeenschappelijke afkeer van de persoonlijke God van de Bijbel, die hemel en aarde geschapen heeft en de visie, dat de diepste kern van de mens in wezen goddelijk is. Dit betekent, dat zij een afkeer heeft van geboden en verboden, die door God zijn gegeven, juist omdat zij door God zijn gegeven. Verder dat zij de unieke betekenis van Jezus en Zijn verzouwend lijden en sterven aan het kruis voor onze zonden ontkennen. De afwijzing van de persoonlijke God van de Bijbel heeft te maken met het feit, dat de New Agers vinden, dat zij zelf deel uitmaken van god of het goddelijke of van de universele levenskracht, die alles doorstroomt. Wanneer we tot de kern van de zaak doordringen, gaat het om een heel oude dwaalleer. Het was de slang, die probeerde Eva te verleiden met de woorden: *Gij zult als god zijn, kennende goed en kwaad.*

Het is niet gemakkelijk om de hele New Age beweging onder één noemer te brengen. De beste indruk krijgt men, wanneer men een New Age winkel bezoekt. Men vindt daar allerlei aanplakbiljetten met uitnodigingen voor Transcendente Meditatie, Yoga, Aura-fotografie, cursussen Tarot en I-Tjing, Healing Touch (Reiki), cursussen Sjamanisme (waarzeggerij onder direct invloed van demonen) en plakaten van Para-normaal beurzen, verder verkoopt men hulpmiddelen om te mediteren (boeken, muziek, Buddhabeelden), afgodsbeelden en religieuze attributen en amuletten, zowel uit Afrika als van de Indianen uit Noord-Amerika, boeken over Voet-reflexologie en Iriscopie, valse Evangelieën, literatuur over hekserij en 'witte Magie', boeken over homeopathie, kruidenmengsels voor de Ajurveda-geneeswijze, wierook en misschien wel pijpjes voor het roken van Marihuana. Verder vinden we hier boeken over ecologie, waarin de aarde als een heilig levend organisme wordt geschilderd, dat voortdurend in ontwikkeling is. Moeten we dit nu allemaal New Age noemen? Dat is onduidelijk. Vast staat wel, dat de genoemde thema's elkaar niet bijten en zich bij elkaar thuis voelen. Logisch, want ze worden alle geïnspireerd door boze en waarzeggende geesten. Ze bevinden zich op voet van oorlog met de boodschap van het Evangelie en met Geestvervulde gelovigen.

Het woord 'New Age'

De uitdrukking New Age is ontleend aan de astrologie. Volgens deze leer, heeft de zon de afgelopen 2100 jaar gestaan in het sterrenbeeld 'Vissen'. Kenmerkend voor deze periode was het ontstaan en de ontwikkeling van het Christendom (dat immers de 'vis' als symbool heeft). Nu is de zon langzaam overgegaan in het sterrenbeeld 'Waterman' (latijn: *Aquarius*), het sterrenbeeld voor liefde en licht. Volgens de New Agers was in het 'vissen-tijdperk' het verstandelijk, analytisch denken overheersend en was er geen ruimte voor de dingen die niet verstandelijk konden worden verklaard. Het was ook het tijdperk van de tegenstellingen. Dat zal in het Aquarius-tijdperk veranderen. Dit wordt een tijdperk van harmonie.

Harmonie, holisme en evolutie

Er zal meer harmonie zijn tussen geest, ziel en lichaam, allerlei tegenstellingen (man-vrouw, mystiek-wetenschap, geest-materie) zullen verdwijnen. Men noemt dit harmonische denken: 'holisme' (van whole: heel). De mensheid zal tot het inzicht komen, dat deze kosmos niet door een persoonlijk God is geschapen, maar dat zij het gevolg is van de evolutie van het goddelijke, de oerkracht, die alles en allen doorstroomt. Dit goddelijke bevindt zowel in een hogere goddelijke sfeer, als ook in de mens, maar ook in de natuur. Alles is één. Het New Age gedachtegoed is sterk gebaseerd op het Hindoeïsme, Buddhisme en Taoïsme, maar daarnaast op de Westerse voortzettingen daarvan, zoals de Theosofie en de Antroposofie etc. Zo erkent men het bestaan van meerdere geestelijke sferen (machten), die invloed op deze aarde uitoefenen. In deze sferen bevinden zich de geesten van 'grote Meesters' en goden.

Een van de invloedrijkere schrijvers werd de natuurkundige Fritjof Capra, die een verband probeerde te leggen tussen de ontdekkingen van de moderne wetenschap (de relativiteits-theorie en de quantum-mechanica, waarbij het onderscheid 'tijd - ruimte' en 'materie- energie' vervaagt) en de Oosterse mystiek. Alles hangt met alles samen. Er is maar één beginsel, nl. 'energie' ofwel het goddelijke, het eeuwige. Omdat de gehele natuur wordt doorstroomd door dezelfde goddelijke oerkracht, als die welke de mens bezielt, ontstaat er een vreemdsoortige eerbied voor de natuur. Welke recht heeft een mens boven het dier? Worden niet beide door dezelfde kracht bezielt? Een overdreven aandacht, ja zelfs afgoderij voor de natuur en het milieu is het gevolg. Binnen de New Age beweging zoekt men naar allerlei manieren om deze goddelijke oerkracht in het eigen ik te ervaren en contact te krijgen met het goddelijke, dat zich om ons heen bevindt. Naast allerlei meditatievormen en pseudo-psychologische methoden om het eigen ik (het 'zelf') te ontwikkelen en te bevrijden, zoekt men daarom contact met geleide-geesten en grote 'Meesters' of met natuurgeesten. Vaak grijpt men daarbij terug op oude Keltische goden. Dat men zich hier begeeft op het terrein van de duivel en in de macht van allerlei demonen komt, mag duidelijk zijn.

De theosofie en antroposofie, die beiden ook op Hindoeïsme en Buddhisme teruggaan, hadden in het verleden het tij niet mee. De Westerse wereld was nog niet rijp voor dit gedachtegoed ('te christelijk'). Zij kregen eigenlijk alleen aanhang onder de intelligentsia en rijkere lagen van de maatschappij, die zich van de beperkingen van het christelijk geloof wilden ontdoen.

De huidige New Age beweging vindt sinds de 60er jaren zijn aanhang onder alle lagen van de bevolking. Zij kreeg haar kans tijdens een totale maatschappelijke omwenteling, waarbij iedere vorm van gezag werd ondermijnd. Tegenover het materialisme en de wetenschap van de na-oorlogse samenleving legde de Hippie cultuur de nadruk op het spirituele. Spirituele ervaringen kon men krijgen door meditatie volgens een van de Oosterse religies of via geestverruimende middelen, zoals drugs.

Om een beetje grip te krijgen op de wereld van de New Agers kunnen we het best een blik werpen op de wortels van de New Age beweging. Die vinden we in de eerste plaats in de Oosterse godsdiensten: het Hindoeïsme, de diverse schakeringen van het Buddhisme, en het Taoïsme.

Hindoeïsme

Het Hindoeïsme, de belangrijkste godsdienst van India, is een zeer complex geheel, met de nodige interne variatie en de nodige afsplitsingen. Voor een verdere studie van het Hindoeïsme raadplege men een handboek. In Nederland vindt men ook echte aanhangers van het Hindoeïsme onder de Hindustaanse Surinamers. Onder de autochtone Nederlanders zijn er niet zoveel pure Hindoeïsten, zij het dat binnen de New Age groepen en de theosofie veel Hindoeïstische elementen zoals de verschillende vormen van Yoga zijn overgenomen. De voor onze studie belangrijke leerstukken van het Hindoeïsme zijn:

1. Reïncarnatie, werkend volgens de wetten van het Karma (de geest van een gestorvene keer in een andere levensvorm terug, en dat eindeloze malen). Deze reïncarnatie wordt door de Hindu helemaal niet positief genoemd. Hij ziet het leven toch vooral als een herhaling van lijden en moeite. Daarom zoekt hij op alle mogelijke manier naar wegen, die hem van toekomstige reïncarnaties kunnen verlossen, zodat zijn geest rust vindt in de wereld van de goden.
2. Atman is Brahman (de diepste geestelijke kern van de mens is identiek aan het goddelijke). De mens die begrijpt, dat zijn geest deel uitmaakt van het goddelijke principe, zoekt naar wegen om zijn geest uit de wereld van de materie te bevrijden en die te verenigen met de godenwereld daarboven.
3. Het gebruik van Mantra's: het 'zingen' van Indische godennamen ten behoeve van de meditatie.
4. Het gebruik van Mandala's (symmetrische figuren) ter bevordering van de concentratie en meditatie
5. Yoga en Meditatie. Om de eenheid tussen de menselijke geest en het goddelijke te ervaren beoefent men allerlei vormen van Yoga en meditatie. De bedoeling is, dat de mens gedurende dit leven door intensieve meditatie zijn geest als het ware vrijmaakt van zijn lichaam. Zo zal hij of zij na dit leven niet meer in een nieuw lichaam terugkeren. Verschillende vormen van Yoga zijn o.a.
 - Karma Yoga: zuiverheid van handelen, met volle inzet en toch onthecht
 - Bhakti Yoga: liefdevolle toewijding aan een Hindu godheid (b.v. Krishna)
 - Hatha yoga: Lichaamshoudingen en ademhalings controle, om de goddelijke kundalini-kracht te wekken en de eenheid met het goddelijke buiten ons te ervaren.
 - Njana yoga: yoga van de kennis, waardoor men los komt van de illusie van deze werkelijkheid en de eenheid met het absolute te ervaren
 - Tantra yoga: esoterisch stelsel ter bevrijding van de geest, o.a. met behulp van de seksualiteit
 - Raya yoga: meditatie en contemplatie
6. Het Hinduïsme kent verschillende mogelijkheden om het goddelijke te beleven. Zo kan men zijn toevlucht nemen tot eenvoudige natuurgoden, tot één persoonlijke God, of men kan zonder goden streven naar de beleving van de eenheid van het goddelijke in zichzelf met het goddelijke in de kosmos. Ook kan men het ene met het andere combineren.

Buddhisme

Het Buddhisme is uit het Hindoeïsme ontstaan en vertoont daarmee bepaalde punten van overeenkomst; zoals de leer van de reïncarnatie. Nederland kent verschillende Buddhistische tempels. Waar vooral autochtone Nederlanders het Buddhisme bedrijven. In Nederland zijn vooral het Tibetaans Buddhisme en het Zen Buddhisme (Japans) overgenomen.

Belangrijkste nieuwe kenmerken van het Buddhisme zijn, naast de leer van de reïncarnatie:

1. De nieuwe visie op het menselijk leven. Gautama Siddharta (Buddha) stelde hiervoor 4 regels op:

I. alle bestaan is lijden

II. Oorzaak van het bestaan en van het lijden is de begeerte

III. Einde van het lijden kan worden bewerkt door een einde aan het begeren

IV. De weg om dit te bereiken is de leer van Buddha

1. Het is de begeerte, die de menselijke ziel aan de materie bindt. Na het sterven zal deze begeerte er voor zorgen, dat de ziel één geheel blijft en een nieuw lichaam aan zich bindt. De werkelijkheid is wat gecompliceerder. Volgens de officiële leer van Buddha wordt de ziel zelf bijeen gehouden door de lijm van de begeerte. Wanneer de begeerte langs de weg van meditatie wordt overwonnen, valt de ziel zelf uit elkaar en is er dus geen nieuwe bestaanswijze mogelijk. De Buddhist probeert dus een leven te leiden, dat vrij is van begeerten.

2. Ontbreken van goden (het gaat om pure zelfverlossing)

3. Speciale vormen van concentratie en meditatie om tot verlichting te komen en Buddha in het eigen hart te ontdekken

4. De leer van het Nirvana (het uitgewaaid zijn), een toestand van volmaakte vrede en volledige leegte.

Taoïsme

Het Taoïsme is een van de oorspronkelijke godsdiensten van China. Het woord Tao betekent 'weg' en wel de weg, waarlangs alle dingen gaan, de wereldorde, de orde der dingen. De mens behoort zich te voegen naar de regels van de hemelse wereldorde, waarin de beide belangrijkste krachten het *Yin* (aards, donker, koud, passief, vrouwelijk) en het *Yang* (hemels, licht, actief, mannelijk) met elkaar in harmonie dienen te zijn. Zo komt men tot een lang leven (makrobiotiek). Het Taoïsme beveelt de mens aan deugdzaam te leven: Vriendelijk, zachtaardig, eerlijk, beleefd, toegevend, gematigd, rechtvaardig, etc. Het volkstaïsme kent vele magische rituelen zoals duivelbezwoeringen, occulte praktijken, toekomstvoorspellingen en daarnaast vele regels om d.m.v. kruiden, seksuele- en ademhalingstechnieken tot een lang en harmonisch leven te komen. Veel regels hiervoor zijn in het *I-tjing* (het boek der veranderingen) te vinden. Uit het Taoïsme zijn verschillende gedachten van belang voor de huidige New Age beweging, nl.

1. De begrippen Yin en Yang; deze beide krachten of stromen moeten met elkaar in evenwicht zijn. Dit geldt zowel voor de kosmos, de natuur, de samenleving, als voor de mens. De mens wordt beschouwd als een mini-kosmos. Het Yin en Jang beweegt zich langs meridianen (banen, in de vorm van sinaasappelpartjes) in het menselijk lichaam. Onregelmatigheden en blokkeringen van de Yin en Jang stromen zijn de oorzaken van allerlei ziekten. Dit kan worden gediagnosticeerd aan gevoeligheid in de voetzolen (voet-reflexologie) of aan verkleuringen in de oog-

New Age

(vervolg)

Studie door Drs. G.A. Van Veelen

iris (irisoscopie). Behandelingen zijn o.a. mogelijk met behulp van acupunctuur, waarmee men de stroming van Yin en Jang kan blokkeren. Typerend voor de klassieke acupunctuur is het prikken in de oorschelp, waarin men ook de makrokosmos en het menselijk lichaam weerspiegeld ziet.

2. Makro-biotische levenswijze. Deze is ook gebaseerd op het Yin en Jang principe. Bepaalde planten, die onder bepaalde omstandigheden zijn gekweekt, bevatten meer Yin of meer Jang. Zij kunnen helpen de verstoorde balans in het menselijk lichaam te corrigeren.

3. Chinese astrologie

Theosofie

De Theosofie (goddelijke wijsheid) stelt zich ten doel de mens te helpen op de weg van zelfvergoddelijking (de ontplooiing en ontwikkeling van de goddelijke kern die in de mens aanwezig is). De beweging werd gesticht door Madame Blavatsky (1831-1891) in 1875 te New York. Zij beweerde allerlei geheime informatie te hebben ontvangen van Tibetaanse heilige meesters, die van invloed zou zijn voor de wereldgeschiedenis. In 1882 werd de hoofdzetel van de Theosophical society overgeplaatst naar Adyar, bij Madras (India). De theosofie ontleent veel van zijn leringen aan het hindoeïsme en buddhisme. Belangrijke personen in het begin van de geschiedenis van Theosofie zijn verder Annie Besant (1847-1933) die na de dood van Madame Blavatsky de leiding kreeg en C.W. Leadbeater. Zij kwamen tot de conclusie (1909) dat Jiddu Krisnamurti (toen nog een kind) de toekomstige wereldleraar zou zijn. Vele theosofen aanvaardden dit niet, (w.o. Rudolf Steiner, de oprichter van de antroposofie) en braken met de theosofie.

Hoewel de theosofie niet zeer dogmatisch is (zij wil uit alle godsdiensten en wijsbegeerten ware kennis putten) heeft zij toch wel een aantal uitgangspunten. De belangrijkste zijn de leer van de reïncarnatie (waarbij alle leven, ook dat van planten en dieren, een goddelijke kern heeft) en die van het karma. De gehele kosmos doorloopt een bepaalde ontwikkelingsgang. Het is de roeping van de theosofie deze ontwikkelingsgang te doorgronden en de mens te helpen bij zijn vergoddelijking.

De oprichters van de theosofie waren sterk paranormaal begaafd en verbonden de theosofie met het spiritisme.

De leer van de ontstaansgeschiedenis van de kosmos vertoont grote overeenkomst met die bij de gnostiek. Het goddelijke stroomt als het ware over en er ontstaan op die wijze, goden, geesten, mensen, dieren, planten, waarbij het materiële steeds meer de overhand krijgt. De goddelijke vonk in de mens, moet zich van zijn goddelijke oorsprong bewust worden en trachten een eenheid met het goddelijke te herstellen onder verbreking van de banden met de materie (die als *maya*, schijn, illusie, moet worden beschouwd). In de geestelijke wereld is plaats voor de Hinduïstische goden, planeetgeesten en de christelijke drie-eenheid (deze vormt de zonnegeest, of zonne-logos). De mens omvat volgens de theosofie 7 aspecten of wel 'lichamen' van puur geestelijk tot puur stoffelijk. De mens moet zich van het stoffelijke lichaam losmaken. Degenen die het einddoel bereiken, worden mahatma's (grote geesten) genoemd, die ook na hun sterven, vanuit een geestelijke dimensie, nog invloed kunnen uitoefenen. Uiteindelijk, zal de ganse kosmos, na een ontwikkelingsgang, terugkeren tot het goddelijke, waaruit ze is ontstaan. De

huidige theosofie heeft allerlei elementen uit verschillende religies ontleend. Zelf zal ze natuurlijk zeggen, dat zij in wezen de bron, de oerreligie is, waaruit de andere religies hebben geput, en waaraan andere religies allerlei bijgeloof hebben toegevoegd.

Antroposofie

De antroposofie (wijsheid v.d. mens) werd opgericht door Rudolf Steiner (secretaris van de Duitse theosofen) zich in 1913 van deze beweging afscheidde.

Rudolf Steiner (1861-1925) had reeds als kind paranormale gaven. Hij volgde een studie in de natuurwetenschappen. Daarna werkte hij mee aan een uitgave van de nagelaten werken van de Duitse romantische dichter Goethe. Hij vroeg zich af of het mogelijk was, om op de dezelfde manier als bij de natuurwetenschappen, de geestelijke achtergrond van de werkelijkheid te onderzoeken en te beschrijven.

Deze geestelijke werkelijkheid gaat immers het normale menselijke waarnemingsvermogen te boven. Hij trachtte daartoe zijn occulte vermogens verder te ontwikkelen. In 1902 werd hij algemeen secretaris van de Duitse Theosofische vereniging, maar brak uiteindelijk (1913) met deze beweging, omdat hij de spiritistische tendensen (contact met doden) afwees en het niet eens was met voorstelling van Krishnamurti als de reïncarnatie van Christus. Voor Steiner was de komst van Christus in de persoon van Jezus van Nazaret een unieke gebeurtenis.

De visie van Steiner op de mens (een indeling in 7 elementen) lijkt op de leringen van de theosofie. Hetzelfde geldt voor zijn visie op het bestaan van goden en geesten.

Jezus Christus?

Eigenaardig is Steiners visie op Christus (de zonnegeest) en de persoon van Jezus van Nazaret. Door een vreemde samenloop van omstandigheden zouden er twee Jezus-sen zijn geweest (uitgaande van de verschillen in de geslachtsregisters) waarvan de ene echter al jong stierf. Een deel van de persoonlijkheid van de ene Jezus (waarin de geest van de Iraanse profeet Zarathoestra, was gereïncarneerd) ging echter over in de persoon van de tweede. Pas bij de doop in de Jordaan verbond de hemelse Christus (de zonnegeest) zich met de persoon van Jezus. De kruisiging had als reden, dat de goden hun macht over de aarde dreigden te verliezen ten koste van Lucifer en Ahriman (de duivel uit de Iraanse mythologie). Zij besluiten dan de zonnegeest te offeren, die zich voor dat doel verbindt met de mens Jezus. Al zijn informatie heeft Steiner door het 'schouwen' in de *Akashikroniek*, een geestelijke verzameling ('boek') van het karma, waarin de geschiedenis van de kosmos en de daden van de mensheid zijn opgeslagen.

De Mens

Volgens Steiner waren de mensen oorspronkelijk Elohim (goden, godenzonen). Na de zondeval verbonden zij zich echter steeds dieper met de materie, waarin zij gevangen raakten. Na het sterven van de mens zoekt zijn geestkern (het merendeel van zijn ziel) lost op in de algemene zielenwereld) uiteindelijk een nieuw lichaam een keert dus in een volgend (mensen)leven terug. Min of meer overgenomen uit de Theosofie is de indeling van de mens in 7 elementen of 'lichamen', variërend van het fysieke lichaam, het etherlichaam en het astrale lichaam tot de geest (atman).

Typisch is de manier waarop Steiner het functioneren van de mens beschrijft: Zenuwen, zintuigen en hersenen zijn verbonden met het denken. De ritmische orga-

New Age

(vervolg)

Studie door Drs. G.A. Van Veelen

nen (hart en longen) staan ten dienste van het gevoel. Het stofwisselingssysteem en de ledematen hangen samen met de wil. De menselijke geest kan evolueren tot een nieuw geestelijk bestaan. Om dat proces te begeleiden geeft de Antroposofie veel aandacht aan opvoeding. Reeds in 1919 werd een eerste school opgericht. Nu zijn er in Nederland alleen al ruim 80 'Vrije Scholen', waar volgens de principes van Steiner wordt gewerkt. Denken, willen en voelen moet in gelijke mate worden ontwikkeld. Daarom nemen kunstzinnige vorming en euritmie (danskunst, beweging) een belangrijke plaats in.

Naast de mens kent de Antroposofie een hele hiërarchie van engelen en machten. Deze oefenen invloed uit op de kosmische gang van zaken en dus ook op de gebeurtenissen en geschiedenis van de aarde. In verband hiermee staat ook de voedingsleer van de Antroposofie. Voedsel moet zijn verbouwd, volgens de 'biologisch dynamische' landbouw methode, waarbij naast een beperking van bestrijdingsmiddelen rekening moet worden gehouden met de juiste zon-, maan- en planeetstanden. De inwerking van kosmische krachten op het voedsel kan helpen bij het herstel van het juiste kosmische evenwicht in de menselijke gezondheid.

Een aantal geestesziekten en aangeboren aandoeningen zou veroorzaakt zijn door een gedeeltelijk mislukte reïncarnatie. De Antroposofie doet daarom ook het nodige aan medische zorg (o.a. voor zwakzinnigen). Tenslotte kent de antroposofie nog een eigen architectuur, waarbij men afwijkt van de traditionele hokjesbouw en meer harmonische ruimtelijke vormen creëert.

De leer van Steiner heeft grote invloed gehad op allerlei andere groepen, ook binnen het terrein van de New Age. Ook had hij een bepaalde invloed op het christendom. In 1922 richtten een aantal geestverwante predikanten de z.g. 'Christengemeenschap' op, een kerk, die zich zowel op christelijk als antroposofisch gedachtegoed baseert. Nog steeds zijn er kerkchristenen en predikanten, die hun kinderen naar de 'Vrije scholen' sturen.

Nieuw Heidendom

Vanuit de New Age groepen is er grote belangstelling voor astrologie, occultisme, paranormale geneeswijzen en voor bepaalde vormen van heidendom. Vooral die natuurgodsdiensten, waarin de schepping als goddelijk- bezielde wordt beschouwd, krijgen veel aandacht. Aangezien ook de aarde volgens de New Age een goddelijke bezieling heeft, ontstaat er gemakkelijk een aanbidding van de natuur. Op zijn minst levert dit een overdreven aandacht, voor het herstel van harmonie in de natuur op (de meeste New Agers stemmen op een groene partij). In sommige gevallen leidt dit zelfs tot de aanbidding van de aardgodin (moeder aarde) of van allerlei natuurgoden en godinnen. Hun namen verzint men soms zelf, maar men benoemt ze ook wel naar de oude Keltische of Grieks-Romeinse goden.

Wicca

De Wicca, ofwel moderne hekserij is een poging de oude vóór-christelijke natuurgodsdiensten te doen herleven. Dit waren in wezen vruchtbaarheids-religies, waarin Magie een grote rol speelde. Vooral in Engeland heeft men veel moeite gedaan de restanten van de godsdienst van de druïden en hun voorgangers te reconstrueren. Met de midzomerzonnepunt (21 juni) bezoeken groepen 'Nieuwe Heidenen' de oude zonnetempel van Stonehenge of (in Frankrijk) de Menhirs van

Carnac. Als overeenkomst met het Taoïsme meent de Wicca, dat er een evenwicht moet zijn tussen een mannelijk en een vrouwelijk beginsel, die aan elkaar tegengesteld zijn .

De vereniging tussen het mannelijk en het vrouwelijk beginsel is de oerkracht van het universum. Als een reactie op het masculine godsbeeld van het christendom krijgt in de Wicca vooral de vrouwelijke godheid de meeste aandacht. Het vrouwelijke goddelijke wordt vertegenwoordigd door: de vrijheid, de vruchtbaarheid, de bezonnen wijsheid (reflexie), aarde en water. Het mannelijke goddelijke wordt vertegenwoordigd door het energieke, het intellect, de logica, vuur en lucht. Man- nelijk zijn de krachten van de zon, licht, rede, activiteit. Aan het vrouwelijke zijn verbonden: de krachten van de maan, intuïtie, reflexie en passiviteit. De mens is in staat beide beginsels te kennen en vervolgens door middel van magie invloed op de gang der dingen uit te oefenen of inzicht te krijgen in de geestelijke achter- gronden der dingen. In de Wicca, wordt de leer van het karma en de reïncarnatie algemeen aanvaard. Bij de Wicca-ceremoniën spelen zon- en maanstanden en verder de ontwikkeling van het plantenleven (vruchtbaarheid) een belangrijke rol. De altijd kleine (max. 13 personen) bijeenkomsten worden bij volle maan gehou- den.

Sjamanisme

De naam sjamanisme is ontleend aan een Siberische natuurgodsdienst, waarbij de priesters/medicijnmannen 'sjamaan' werden genoemd. Kenmerkend voor deze godsdienst is dat de Sjamaan in een trance-toestand contact heeft met de geesten- wereld en daaruit allerlei soorten van informatie ontvangt, zoals oplossingen voor vraagstukken (droogte, onvruchtbaarheid, ziekte, succes bij de jacht) en manieren om dreigend onheil af te wenden. De trance wordt meestal opgewekt, door mono- toon gezang, dans, of met behulp van een trommel of ratel. Het sjamanisme komt in oorspronkelijke vorm nog voor in Siberië, bij de Eskimo's en Indianen, in Afri- ka en in de Pacific (de methode om d.m.v. monotone geluiden of dans trance op te wekken, vinden we trouwen veel wijder verbreid en komt in de Bijbel in 1 Kon.18:25 aan de orde).

Tegenwoordig wordt Sjamanisme opnieuw ook in Nederland gepraktiseerd. Dit staat in het teken van een nieuwe belangstelling voor oude heidense natuurgods- diensten (waarbij men de natuur bezielt acht door geesten of door het goddelijke).

. Veel New Agers zijn zich wel degelijk bewust, dat allerlei fantasten hun fantasie als hoogste geopenbaarde waarheid verkondigen en dat allerlei charlatans geld proberen te verdienen uit de bijgelovigheid van simpele zielen. Zo werden er on- langs uit Oostenrijk flessen met genezend ingestraald water verkocht. Het water was 'zeer zuiver', afkomstig uit een 'zilvermijn'. Wie beter weet: Zilver wordt verkregen als bijproduct van loodwinning uit lood/zilverhoudende sulfiden. Het water uit dergelijke mijnen is dus sulfidehoudend, met lood vergiftigd, bruin van kleur en stinkt naar zwavel.

New Age: Positieve reïncarnatie en evolutie

De leer van de reïncarnatie is een vast bestanddeel van het New Age gedachte- goed. Maar deze gedachte wordt niet als negatief beschouwd. Reïncarnatie is een middel om te evolueren tot een steeds hogere bestaansvorm. Er zijn wel verschil- lende meningen over, wat er van de menselijke geest overblijft bij reïncarnatie. De een gelooft in een individuele reïncarnatie, de ander aan een reïncarnatie van

New Age

(vervolg)

Studie door Drs. G.A. Van Veelen

de goddelijke energie, die vrijkomt bij het sterven. De Evolutie-theorie past uitstekend in het New Age denken. Het goddelijke, de eeuwige energie, is in een proces van evolutie terechtgekomen, waarbij steeds hogere levensvormen ontstaan en uiteindelijk ook een steeds hogere eenheid en harmonie tot stand zal komen. Het goddelijke evolueert dus ook zelf. De positieve houding t.o.v. reïncarnatie en evolutieleer hangt in het Westen zeker samen met een afkeer van het Bijbelse godsbeeld. De evolutieleer verlost de mens van een schepper, aan wie men het bestaan dankt en aan wie men ook verantwoording verschuldigd is. Reïncarnatie verlost de mens van het oordeel van God en de angst voor de hel.

New Age therapieën

In verband met het Taoïsme is reeds gesproken over de occulte geneeswijzen, die door de New Age zijn overgenomen, zoals de acupunctuur, iriscopie en voetreflexologie. Maar ook aan de offercultus van het Hinduïsme heeft men geneeswijzen ontleend, zoals de Ayurveda geneeswijze, die werkt met allerlei compressen met gemalen kruiden en oliën. Sommige van de toegepaste geneeswijzen binnen het hele New Age gebeuren zijn te belachelijk voor woorden. Ik denk daarbij aan de toepassing van half-edelstenen, het gebruik van magnetische armbanden of het omhangen van Yin en Jang symbolen.

Veel New Agers zijn zich wel degelijk bewust, dat allerlei fantasten hun fantasie als hoogste geopenbaarde waarheid verkondigen en dat allerlei charlatans geld proberen te verdienen uit de bijgelovigheid van simpele zielen. Zo werden er onlangs uit Oostenrijk flessen met genezend ingestraald water verkocht. Het water was 'zeer zuiver', afkomstig uit een 'zilvermijn'. Wie beter weet: Zilver wordt verkregen als bijproduct van loodwinning uit lood/zilverhoudende sulfiden. Het water uit dergelijke mijnen is dus sulfidehoudend, met lood vergiftigd, bruin van kleur en stinkt naar zwavel.

Reiki

Reiki is een geneeswijze, die in de vorige eeuw in Japan werd ontwikkeld. Om deze geneeswijze onder christenen aanvaardbaar te maken, wordt wel beweerd, dat Mikao Usui een christelijke monnik was of hoofd van een christelijke school. Zijn leerlingen zouden hem gevraagd hebben naar de wonderen van Jezus. Dit betekende voor hem een lange zoektocht, totdat hij het geheim van de genezing door handoplegging ontdekte.

Dit hele verhaal is niet waar! Usui was gewoon getrouwd en bij zijn leven was hij secretaris van de burgemeester van Kyoto en bekleedde een hoge functie op het ministerie van gezondheid. Hij was sterk paranormaal begaafd en oefende een praktijk uit als magnetiseur. Hij vroeg zich af of er manier was mensen te genezen, zonder zelf uitgeput te raken. Deze manier ontdekte hij na diepgaande studie en meditatie. Hij ontdekte, dat het mogelijk was door zich af te stemmen op de kosmische energie 'ki' onbeperkt genezingen door handopleggingen te doen.

Vervolgens trainde hij enkele discipelen tot Reiki-meester.

De Reiki-meester moet in staat zijn de kosmische energie via handoplegging over te dragen aan een zieke. Daarvoor is eerst een inwijding nodig, waarbij de therapeut zich van de kosmische energie in zijn eigen leven bewust wordt.

Binnen de Reiki beweging beweert men, dat in Nederland 500.000 mensen een Reiki-cursus hebben gevolgd.

Vele therapieën

Vanuit het gedachtegoed van de New Age beweging zijn er talloze therapieën ontwikkeld om de mens in geestelijk opzicht tot grotere heelheid en harmonie te brengen en bewust te maken van het goddelijke, dat in hem of haar woont. Sommige van deze therapieën verdwijnen net zo snel als dat ze opgekomen zijn. Anderen bestaan al langer, zoals Psycho-synthese, Silva Mind Control en TM voor managers. Het is verbazingwekkend, hoeveel nieuwe cursussen en trainingen vanuit een New Age achtergrond worden bedacht om zakenmensen en leidinggevenden in een grotere harmonie met zichzelf en met hun omgeving te brengen. Hier wordt de psychologie vermengd met New Age gedachtegoed. Het is daarom heel zinvol bij bedrijfstrainingen te vragen naar de achtergronden ervan, wanneer men ook als gelovige werknemer verondersteld wordt deel te nemen.

De New Age beweging als anti-christendom

Het meest wezenlijke aan de New Age beweging is dus de gedachte, dat de mens een goddelijke kern heeft en deel uitmaakt van het goddelijke, dat in de hele kosmos aanwezig is. De mens plaats zich daarmee naast de duivel, die zich ook aan God gelijk wilde stellen. Natuurlijk komen de krachten en ‘openbaringen’ van de New Age beweging niet van grote Meesters en natuurgoden. Zij zijn allemaal demonisch van aard. Wie er zich mee inlaat, raakt zonder meer gebonden. Dat hoeft zich niet altijd te uiten in de vorm van angsten en kwalen. Sommige New Agers zijn heel gelukkig, totdat zij geconfronteerd worden met het getuigenis van Geestvervulde gelovigen. Dan bekruipt hun een gevoel van angst. Zij kunnen het Woord haast niet verdragen.

Heel treffend vond ik het verhaal van een jonge aanhanger van Wicca (Witte Magie met behulp van Keltische goden). Hij werd ‘ontdekt’ door gelovigen, die kennelijk op afstand voor hem baden en zijn demonen door de kracht van Jezus’ naam verlamden. Hij vertelde: ‘Ik kwam onder een vloek van fundamentalistische christenen. Zij verlamden mijn geestelijke krachten en ik had drie maanden nodig om onder hun vloek uit te komen en weer te kunnen communiceren met mijn godin en magie te kunnen bedrijven’.

Uit Groothuis, *Confronting the New Age*, 1988, ISBN 0 8308 1223 7, haal ik de volgende kenmerken van de New Age beweging als tegenbeweging van het Christendom

- 1 Evolutionair Optimisme: een alternatief koninkrijk
- 2 Monisme: een alternatieve kosmos
- 3 Pantheïsme: een alternatieve verhouding tussen mens en God
- 4 Bewustzijnstransformatie: een alternatieve bekering
- 5 Maak je eigen werkelijkheid: een alternatieve moraal
- 6 Onbeperkte menselijke mogelijkheden: alternatieve wonderen
- 7 Contact met geesten: alternatieve openbaring
- 8 Grote Meesters: alternatieve engelen
- 9 Religieus synkretisme: alternatieve religie

Literatuur

Verplicht:

Jan Minderhoud red., *New Age, esoterie en evangelie*, wegen en dwaalwegen in kerk en samenleving, 2000 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer, ISBN 90 239 0681 0

Aanbevolen:

New Age

(vervolg)

Studie door Drs. G.A. Van Veelen

Rianne van der Smitte/ Jan van der Hoeven, *Als het licht duisternis is*, 1989, 2000

Gideon, Hoornaar, ISBN 90 6069 490 1

R.H. Matzken, *New Age Handboek*, 1990, Buijten & Schipperheijn,
Amsterdam, ISBN 90 606 4713 0

website Matzken <http://www.bijbelenonderwijs.nl/documenten/19991206.html>

Zie verder <http://www.bijbelofnewage.org>